

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy hora 1 frt.

Megjelenik mindennap.
vasárnap [kivételevél.

A szerkesztésért felelős

Kutasi Imre

kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)

Kiadóhivatal Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

A pénzügyi bizottság.

Debreczen, december 29.

A pénzügyi bizottság ülésében a miniszterelnök érdekes nyilatkozatokat tett, megjelölve a kormány álláspontját az 1898. I. és XV. t. cikk néme'y intézkedései hatályának fentartásáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

A miniszterelnök konstatálta, az ellenzéki lapokban felhozott vádakkal szemben, hogy a kormány az 1898. I. t. cikkben magára vállalt kötelezettségének megfelelt; a kiegyezésre vonatkozó megállapodásokat az osztrák kormányval megkötötte azokat oly időben terjesztette be, hogy bőséges idő volt azokuak alkotmányos letárgyalására.

Ha most mégis oly intézkedéseket kénytelen kérni a törvényhozástól, hogy a jelen állapot ufolag ideiglenesen fentartásék, ennek nem a kormány és nem a Ház többsége az oka.

A miniszterelnök e nyilatkozata kapcsán még egyszer fel kell vetnünk a kérdést, ki a felelős a parlamenti helyzet elvadásáért s ennek folytán a képviselőház előállott munkaképtelenségeért.

Az ellenzék szónokai elég leleményes soggel igyekeztek megmagyarázni, micsoda kergető erő hajtotta őket a parlamenti anarkia karjaiba; de ma nincs az országban ember, a ki belátná az obstrukció jogosultságát.

Az ország és a művelt világ közvé-

leménye egyériteimüleg pálczát tört az obstrukció felett. Nincs az az ékesszólás, a mely rokonszenvessé tudná tenni az ország erkölcsi és politikai javainak ily elpusztítását. a magyar parlament törvényei nek e zendülés-szerű felforgatását.

Az obstrukció célja — az ellenzék álláspontjára helyezkedve — mi lehetett? Kormányválság előidézése. Ezt két uton érthették volna el. Vagy úgy, hogy a párt bizalmát a kormány iránt megingatják; vagy úgy, hogy a koronában felkeltik a hajlandóságot a kormány elejtésére.

Ma már tisztában lehetnek a legvérmesebbek is, hogy az obstrukció egyik irányban sem érte el célját. A kormány iránt érzett bizalmat sem a pártban, sem a koronánál nem voltak képesek megingatni.

Ha abban reménykedtek, hogy a kormány megijed és meghátrál, ebben is csalódtak. A korona és egy nagy párt bizalma nehéz köteleességeket rótt a kormányra. E köteleességet nem hagyhatta cserben a kormány. Az ország jól felfogott érdekében meg kellett állnia helyén si fraktus illabatur orbis.

Nem a hatalom birtoka miatt állta ki az obstrukció szilaj rohamait, de a parlamentáris élet nagy elveért, a melynek elbukni nem volt szabad.

Maga a pártból való kilépése a szabadelvűpárt néhány jelentékeny és kiváló tagjának, nehéz megpróbáltatás volt a szabadelvűpártra nézve, de pártbomlás

nem vont maga után az sem. A párt egységén, összetartásán, férfias elszántságán a kiválás semmit sem változtatott, sőt azt csak növelte és fokozta.

Ily körülmények között értünk el az év végéhez. Az obstrukció meg van verve az egész vonalon, ki van zárva, hogy célját elérhesse.

Ha tehát a törvényenkívül való állapotot ennek dacára előidézi, sőt ha januáron túl is folytatja adáz küzdelmét, folytatja az alkotmány köveinek kifeszégetését, — akkor világos, hogy célja a koránykrízis előidézésnél tovább terjed; hogy a mit január után tervez, az már az alkotmányos élet alapjainak megrendítéséhez vezet, mert az már a parlamenti anarkia állandósítása, a nemzeti érdekek rendszeres veszélyeztetése.

A pénzügyi bizottság ülése bizonyára ezen igazságok hatása alatt, simán, minden nagyobb emóció nélkül folyt le. Nagy érdekes volt a pénzügyminiszter nyilatkozata, a mely a junktim dolgában czáfolta meg az ellenzék gyanúsításait. Kijelentette, hogy a tények, a kiegyezési javaslatok és a kvóta összekapcsolása ellen bizonyítanak s a tényeknek bizonyító ereje sokkal erősebb egyes nyilatkozatoknál.

A nemzet közvéleménye megnyugvással vesz tudomást a pénzügyminiszter kijelentéséről.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

Magány.

*Bolyongok szürke alkonyatban
A népes utcán egymagamban,
Mikor kigyulnak fenn a csillagok;
Tolong az emberár köröttem,
És én e nyüzsgő nagy tömegben
Oly egyedül vagyok!*

*És visszatérek kis szobámba,
Bebámulok a gyertyalángba.
Elnézem fénye, mint libeg-lobog . . .
Emlékeim életre kelnek,
Az árnyaik körül lebegnek,
S oly egyedül vagyok!*

*Az ifjuság immár mögöttem,
Itten hagyott hajótöröttem;
Hajam deres . . . Mulnak évek — napok . . .
S bolyongok fáva egymagamban
Fagyos, dermedtő alkonyatban:
S oly egyedül vagyok! . . .*

Szabados László.

Mese.

Irta: Papp János.

A német professzorom és a szívem okozta nekem ez életben a legtöbb keserűséget. És csodálatosképen mind a kettő egy időben kezdte meg epeesztő kinzását. A szívem, isten tudja miért, miért nem, éppen akkor kezdett zakatolni, fészkelődni, mikor a német professzorom kézzel lábball akarta a fejembe verni, hogy mit is mondott Goethe, mielőtt bucsut vett volna ettől az árnyékvilágtól. Hogy Goethe híres mondása és az én szívem abban az időben nem értettek egyet, annak éppenséggel nem én voltam az oka.

A dolog úgy történt, hogy egy szép májusi délután künn bolyongtam a zöld leveles, árnyas erdőben.

Virágokat szedtem a csevegő patak partjain, elmerengve gyönyörködtem a sok tarkabarka madár vidám énekében. És addid-addig bolyongtam össze-vissza az erdő fái között, míg végre elfáradtam s kimerülve dőltem a patak mellett elterülő, tarka virágokkal himzett puha pázsitra aludtam.

Álmomban egy előttem teljesen ismeretlen világba kerültem, a hol kékebb az ég, zöldebb az erdő. tisztább a patakok kristálya

és a hol csak örömről, boldogságról zengenek a madár.

Lelkemet bűvös bájos érzések töltötték el s szinte félve lépkedtem az ismeretlen földön. Egyszerre vidám kacagás ütötte meg a fülemet s az uton egy bájos leányka szaladt felém. Én elbűvölten szemléltem hullámzó éjsötét haját, melyet pajkosan lengetett a szellő és gyönyörű fekete szemeit, melynek tekintetétől szívem rögtön lánggra lobbant. Meglepetéséből csengő szavai riasztottak fel:

— No szép, hogy eljöttél egyszer, hiszen olyan régen várlak már.

E szavai még jobban zavarba hoztak es félve kérdeztem tőle:

— Mond ki vagy te?

— A te tündéred — felelé. — Jer velem Menjünk a rózsalugasba, beszélgessünk a szerelemről, a boldogságról . . .

Azzal karonfogott, elmentünk a rózsalugasba és ott beszélgettünk a szerelemről, a boldogságról sokáig. Félelmem teljesen elmúlt, egyre bátrabb lettem, sőt már megmertem fogni a kezét is, átöleltem a derekát is és úgy gyönyörködtem szép, ábrándos szemében.

Egyszer megakartam csókolni, de ő ekkor kibontakozott karjaimból és így szólt:

Politika és a kard. Károlyi István gróf és Fejérvény Géza br. honvéd miniszter megverekedtek: egyszeri golyóváltással 30 lépésről, csütörtök nem számít föltétellel. Segédek Fejérvény részéről Tisza István és Münnich Aurél, Károlyi István részéről Szentiványi Arpád és Ivánka Oszkár voltak. Előbb Fejérvény lőtt, de nem talált. Károlyi István pisztolya csütörtököt mondott. A mikor Károlyi fegyverét ismét megtöltötték Károlyi elevelte a fegyvert és eldobta mondván:

— Nem vagyok én hunczut.

Erre kibékölték.

Soha párbaj elé olyan lázas érdeklődéssel nem tekintettek, mint Gajáry—Szemere párbaj elé, amely délben folyt le, — Gajáry Odön szerkesztő tudvalevőleg az ország leg jobb vivója. Szemere Miklósról ugyanezt állítják kaszinóbeli barátai Gajáry segédei gr. Tisza István, Münnich Aurél, Szemere segédei gr. Károlyi László és Elek Gusztáv voltak. Bandázssal vivó karddal végkimerülésig kellett vivni. Szemere támadt. Gajáry a heves vágást kiparizolta, amely csak gyenge karcolást ejtett Gajáry balfarkján. Ismét Szemere támadott, ezuttal a fejére; de ez a vágás is csak megkarcolni tudta Gajáryt szemé fölött. Most Gajáry rontott Szemerének és egy fej vágással támadta Szemere feje jobbik felén ezüst forintnyi nagyságban fejbőre a hajjal és némi szilánkkal levált. A segédek erre bezüntették a párbajt és a felek kibékölték. Szemere sebe nagyon súlyos. Négy orvos kötözte be.

A régóta huzódó Kenedy—Kubik párbaj úgy ma intéződött el karddal. Kenedy Gézát a Pesti Hírlap szerkesztőjét tudvalevőleg kihivatta Kubik Béla orsz. képviselő a kiről sértő cikket írt Kenedy abból az alkalomból hogy sokak hite szerint Kubik tetleg inzultálni akarta a képviselőházban Bánffy Dezsőt. A mai párbajnál segédek voltak: Molnár Béla Wolfner Tivadar, Kenedi, Fáy István és dr. Tóth János a Kubik részéről. — A felek ropnán élénken csapnak össze és gyönyörűen viaskodtak mintegy másfél perczig mialatt Kenedy két lapos vágást adott be Kubiknak. A következő összecsapásnál Kubik hét ezen timéternyi vágást ejtett Kenedy jobb halántékán, amely azonban könnyű természetű. A segédek erre a párbajt bezüntették. Kubik oda ment Kenedyhez és sajnálkozását fejezte ki a történet felet mire kibékölték.

Jól van: de én most elbuvok és te meg fogsz keresni. Ha megtalálasz, csók lesz a jutalmad. Margit a nevem, keress! Ezzel eltűnt én pedig felébredtem. A hold halványan világította be az erdőt, a távolból bánatosan hangzott a fülemüle éneke. A szívem lázasan dobogott és még ott csengtek fülemben a pajkos kis tündérnek a szaván. Margit a nevem keress! . . .

Azt hiszem, ezek után egészen természetesen fogják önök találni, hogy másnap, mikor az iskolában a német professzorom azt kérdezte tőlem, hogy melyek voltak Goethe utolsó szavai, én nagy szemeket meresztve rá, meghatottan hebegtem:

— Goethe? utolsó . . . szava? . . . hát: Margit a nevem, keress! . . .

A professzorom erre azt mondta: szamárl!

A tanulóársaim pedig hangos kacagásban törtek ki, óra után meg egész határozottsággal rám fogták, hogy a szerelem elvette az eszemem.

Nem tudom, hogy kinek volt igaza, a tanáromnak-e, avagy az iskolatársaimnak, de nem is törődtem vele. Rám nézve csak a három szó létezett: Margit a nevem, keress! És kerestem fáradhatlanul sokáig, míg végre a tánciskola parkettjén meg is találtam. Felőbb leány volt nagy kék szemekkel, szép

Országgyűlés.

december 28.

A terem képe nyugodt. A baloldal csendes. A közbeszólók pihennek és a viharrendezők nem igen mozognak. Mintha valami változás ment volna végbe a kedélyekben legalább a hangulat külső képe egészen új alakulást mutat.

Madarász József elnöki előterjesztést jelent be.

— Előterjesztésem abból a kérelemből áll, hatalmazza fel a Ház az elnökséget, hogy újév alkalmával ő Felségét, koronás urunkat a Ház nevében szerencsekívánataival és üdvözlésével felkeresse.

— Helyes! Helyes! — zug minden felől.

A napirendhez elsőnek László Mihály olvasott hozzá. A jeles tanár felolvasása azonban határozottan unalmas és a Ház nevezetes része a folyosóra menekült.

Egyszerre moraj hangzik a folyosóról, amely nemsokára dörgő éljenriadallá sőrül.

A teremajtó megnyílik és most a teremben is felharsan az éljenzés.

Fejérvény lép be: nyomában éljenző képviselők sűrű csoportja. Az ováció a jobboldali lejtőkről hatalmas hullámokban hömpölyög a daltás. Ösz katoná felé, a ki ebben a pillanatban kétségtelenül sokkal jobban meg van indulva, mint egy órával előbb, mikor nyugodt lélekkel, keményen állott a töltött pisztoly csöve előtt.

László Mihály pedig most már a czvikkerét is feltette és így folytatta a felolvasását. Végezetül felolvasa, hogy hozzájárul Kossuth Ferenc indítványához.

Ezután egy könyv nélkül elmondott beszéd következett. A párt nélküli Ragályi Lajos szónokolt.

Egyébként az ő beszéde alatt is volt ováció, — a jobboldalon. Szólt az új horvát miniszternek Cseh Ervinnek, a ki most először jelent meg a Házban.

Közben pedig nagy kitartással szónokolt Ragályi Lajos, a ki az egyház politikai harcok alatt lépett ki a kormánypártból és azóta pártokon kívül ellenzéki.

Ez a szónoklat — két ováczió is keresztül tartott. A második Károlyi István grófnak szólt, a kit beléptekor zajosan megéljeneztek a hivei.

szőke hajjal, Ilonkának hívták. De én feketének láttam a haját, éjszótának a szemeit és arról is meg voltam győződve, hogy valamikor Margitnak hívták. Arról ugyan semmit sem akart tudni, hogy nekem valamikor valami ígért volna, sőt arra sem emlékezett, hogy valamikor látott, de megdicsérte a hozzá írt költeményeimet, pontosan megjelent az ablakban, mikor az iskolába mentem, mosolygott rám és én boldog voltam.

Természetesen ezek közben mindennel törődtem, csak azzal nem, hogy mit mondott Goethe, meg a többi német költő.

Az apám-tói tanultam annyit, hogy hunczut a német s azt hittem, hogy ez tökéletesen elegendő. De a német tanárom nem volt ezen a véleményen.

Nem akarom felsorolni azokat a kínzásokat, a melyet két esztendőn keresztül rajtam véghez vitt (az isten megbüntette érte, megbukott a képviselő választáson) csak azt akarom mondani, hogy a trójaiak aligha örültek annak a bizonyos falónak, mint én az érettségi bizonyítványnak, a mely megszabadított egyik kínzástól, a német professzortól. Boldogságomban az első szivar mellett vágytam volt megkapni Ilonkától azt a bizonyos jutalmat, a mely után oly régen vágytam s elhatároztam, hogy az érettségi bálon, akár-hogy is kiereszokolom azt a csókot. Eljött

Az év mesgyéjén.

decz. 29.

Rövid idő egy esztendő, a szárnyaló örökkévalóságban alig egy szárnyecsapás, rövid percz annak, a ki dolgozik, hosszú végtelenség annak, ki elfárad keserves küzdelemben. A lefolyt év nem a munkának élt, hanem a kétségbeesett harcoknak; nehéz idő volt, telve töméntelen keserőséggel: s a magyar, eltemetvén a régi esztendőt, aggodalommal áll meg az újév-küszöbén, s alig meri reménykedve köszönteni a jövő hajnalát.

Hiszen ki tudhatja, mit rejt méhében ez az újév, mely nehéz válságok közt reánk virradt, melyben talán nem leli helyét az öröm, s csak a bánatos gyász üti fel tanyáját.

Talán jótétemény, hogy látnoki kéz nem lebbenti fel azt a fátyolt, mely jótékonyan takarja el a jövőndőt, nehogy biztos reménytelenség elviselhetetlenné tegye a jelen szenvedését.

Ne fosszuk meg az aggódó nemzetet egyedüli kitartó barátjától, a reménytől. Reméljük hogy ez a harci riadók közt született válságos ujesztendő jobb lesz a sirba szállott testvérnél: hogy az újév ünnepe új üdvös elhatározásoknak kuforrása lesz: hogy ébrednek valahára önzentelen, nemes érzelmek s ellenálhatatlan hatalommá egyesülnek a közjólét mentésére.

Hiszen itt áll előttünk összetépett képpel szétmarozangolt szívvel imádott közanyánk a haza, könyörgésre kucsolt kézzel azt kiáltván: Veszélyben forog a sorsom, zátonyra jutott alkotmányos életem, segíts magyar nemzetem!

Szomorú ez újév kezdete: elsüggedten alig merünk jót kívánni, csak fohászkodunk, hogy óvja meg a magyarok Istene balszerencsétől a négy folyam hazáját. Erősítse ezt a nemzetet, hogy hű maradjon ezredéves hagyományaihoz, hogy elszánt bátorsággal intézhesse sorsát, mely saját kezébe van letéve. Oly nemzet, mely elfelejti, hogy sorsának maga

a bál. — A szünet alatt Ilonka egyszerre csak eltűnt.

Én kebelemben nagy elhatározással keresésére idultam s az egyik szoba mellék fülkéjének félhomályában, egy nagy palma alatt ráakadtam éppen akkor, mikor az én legkedvesebb Pista barátomnak szolgáltatta ki azt a czuppanós jutalmat, a mire én olyan sokáig vágytam.

Kővé meredve állottam ott egy perczig azután fuldokolva rohantam ki a szabad levőre a kert fái közé. S a mint ott bolyongtam, egyszerre csak úgy tetszett, mintha valami hang az sugdosná a fülemben:

— Margit a nevem, keress!

Én kerestem tovább éveken keresztül azt a pajkos kis lányt, az én tündéremet, a ki csókot ígért nekem jutalmul, ha megtaláltam.

Hol egy szőke, hol egy-egy barna leány ejtett hosszabb rövid ideig tévedésbe, de aztán fájdalmasan ismertem reájuk, hogy egyik sem az a kit én keresek. Oh és mennyi szívfájdalmat okoztak nekem ezek a csalódások! Már le is mondtam arról, hogy valaha feltaláljam az én kis tündéremet, bár csendes, holdvilágos estéken még hallottam néha néha azokat a bűvös, varázsteli szavakat:

— Margit a nevem, keress!

És ilyenkor nagyot dobant a szívem,

az ura,
az ég u

Sa
nőjjön

geségé

Ta

Ne

évig ezt

nyezetel

zépén.

Fer

ereje és

goló haz

szabadsá

Eze

győzni n

De

zuditottá

dás, mel

ság sziv

testvérha

vert ellen

azt szita

gerelni.

De

is már g

el sóha.

Erő

a nemese

sága, kita

pedés kö

Tala

provinden

áradt az

maga kör

vén kebl

győződés

E fé

birkozott

veszni a

alkotmán

Ezek

alkotmán

piros vér

csőseges

győztesek

győztesek

az ura, s mely nem tud segíteni magán; azt az ég ura sem segíti.

Saját erejéből kell, hogy hatalmassá nőjjön: ha gyarlóvá süllyed, csak saját gyengeségét okolja.

Tanuljon a multból.

Nem sors szeszélye tartotta fenn ezer évig ezt a nemzetet a nyugoti civilizációt fe nyegtetett vérszek tomló tengerének kellő kö zepén.

Fentartotta ezt a hazát saját fiainak ereje és bátorsága, fentartotta a szivekben lán goló hazaszeretetet, a rabságban sem elenyésző szabadságérzet.

Ezek tartották fenn, ezekkel tudott le győzni minden ellenséget.

De szenvedéseinek árját is saját hibái zudították reá. Az egyenlenség, a viszályko dás, melyek mindenkor ott lakoztak a magyar ság szívében, tette bátoriták eleneit, kik e testvérharcokban lelték a legfélelmesebb fe gyvert ellenünk. — Nem is mulasztották el, azt szítani, — a magyart a magyar ellen in gerelni.

De azért, ha a romlás szélén álltunk is már gyakran: elpusztulni, nem pusztultunk el soha.

Erőt kölcsönzött a csüggedő összességnek a nemesen érző egyesek tántoríthatatlan bátor sága, kitartásra buzdítván a lankadókat, a tes pedés közt habozókat.

Találkozott mindenkor számos igaz honfi providentiális férfi, kinek meleg szívéből áradt az önfeláldozó meleg honszeretet, ki maga köré gyűjtötte a gyengéket, erőt lehel vén keblükbe a saját nagyerejű lelkének meg győződéséből.

E férfiak hazaszeretete mindig sikeresen birkozott a közsabadságért, nem engedte ki veszni a nemzet legdrágább kincsét, ezeréves alkotmányunkat.

Ezek tudtak küzdeni lelkesedéssel szent alkotmányunk bátyáin, szükség esetén saját piros vérükkel áztatván azokat, harezolván di csőségesen, úgy hogy még bukásunkban is győztesek maradtak.

egy ideig hevesen vert aztán néma lemondás sal elcsendesült . . .

Egyszer egy vigkedvű társaságban volt am. Valami névnapot ünnepeltünk. Lányok fiatal emberek kisebb-nagyobb csoportban tár salogtak.

Én egy szegletben ültem s gondolatokba merülve néztem a nevetgélő pajkoskodó társa ságot.

Egyszerre tekintetem egy kis leányéval találkozott. A mint megláttam, szívemet va lami varázs fogta el és néztem sokáig hossza san, szólan.

Ő is szintén nézett, aztán mosolyogva közeledett felém. Megismertük egymást, Az tán nem törődve a mulatozó társasággal, ki mentünk a másik szobába s oda ültünk a nyitott ablak elé.

Gyönyörű nyári éj volt, a ház előtt levő kis kertben pompázó virágokról balzsamos il lat szált felénk, a távolból a fülemüle éneke hangzott . . . Mind a ketten hallgatunk, pe dig mind a kettőnknek annyi sok mondani valója volt. Végre ő törte meg a csendet!

— Tudja mit — így szólt — olvassuk meg a csillagokat. Jó?

— Jó olvassuk meg a csillagokat, felel tem én.

Hosszu szünet következett, mialatt ő el

Néhány évtized békekés munkája után, melyet háborítatlanul szentelhetünk egy el maradt kultúra gyors pótlásának (nagy és szent munkának!) néhány évtized leforgása után, hogy kivivtuk ősi alkotmányunk vissza helyezését szent jogaiba, ime itt állunk egy ör vény szélén, fejünk felett tornyosulnak vészti jősző felhők, lábunk előtt tátong a reakció sötét mélysége.

V e s z é l y b e n forog küzdelmeink ára, — veszendőbe indul megfeszített erőnk munkája.

Ime, ez a képe hazánknak, mikor, bucsuz tatjuk egy leszállt esztendő meddőségét s ne héz szívvel köszöntjük az újév ismeretlen ho zományát.

Körütnézünk. Hallgatózunk. És látunk még bátor férfiakat, kalljuk még a bölcseszó zatait.

Ő bennök összpontosul reményünk, ő nekik kívánjuk a győzelmét a pártok adáz harcában.

Előre ti nagyok, kikben még él hazánk reménye!

Árasszatok szét a szivetekben élő mele get, gyujtsátok tüzet az elenyészhetetlen haza szeretetek, hadd melegedjenek rajta azok a közömbösök is, akik kemény sors csapásai közt, a mindennapi élet szükségleteiért küz ködve, elhidegültek.

Egyesüljenek a bátrak és a bölcsök, tart sák fel a romlást, szedjék össze erejüket ne mes küzdelemre, hogy épségben örízhessük meg utódainknak, ami reánk szállott őseink től: az e z e r é v e s , s z e n t m a g y a r a l k o t m á n y t !

Irodalom.

☛ **Az én ujságom.** A ki igazi örömet akar szerezni a gyermekeinek, rendelje meg nekik Az én Ujságom-at. Pósa bácsi kedves tartalmu gyermekujásját. A gyermek nem csak szórakozik, mulat a lapból, de tanul is belőle. Szívet, lelket nemesítő közleményei, meséi, elbeszélései, versei, mulattató apró ságai állandóan gyönyörködtetik, foglalkoz tatják a gyermek kedélyét, de szereti is ezt

merengve nézte a csillagokat, — én meg szerelemittasan csodálkoztam ő két kék szép szemén.

— Nos, hányat olvasott meg, kérdé egy szer . . .

— Ketőt, mondám én.

— De hiszen nézze, mennyi csillag van az égen.

— Nem, azok nem csillagok — felel tem én.

— Hát hol van a maga csillagos ege.

— Ott abban a két szemben mely oly édesen tekint reám!

. És ekkor egy hang esendült a fülembé! Margit a nevem . . . kerestél meg találtál.

Megragadtam az éde kis lány kezét, az érzelemtől elragadtatva susogtam füleibe . . . soká kerestem arcod, alakod, de végre megtaláltalak.

Először zavartan nézett reám, de tekin tetemből kiolvasta, a mit mondandó vagyok, pirulva rebegte . . . talán én is fel feltem a mit álmaimban láttam.

— Eddig tart az én életem legszebbik meséje.

a kis lapját a gyermekvilág, mint az ő leg jobb barátját. A vasárnap reggel ünnep az ő számára, mert vasárnap reggel viszik neki Az én Ujságomat. — Negyedévre csak 1 fo rintba kerül, igazán olyan csekély ár, hogy minden szülő járathatja a gyermekeinek Az én Ujságomat. — Kiadóhivatal: Budapesten, Andrassy-ut 10. sz.

☛ **Magyar Lányok.** Tutsek Anna kitünően szerkesztett képes heti lapja a felnőt tebb, serdültebb leánynak való Eppen annak kornak, a melynek a legnehezebb jó olvas mányt találni. A legkiválóbb magyar írók a munkatársai s a fiatal leányok örömmel, sze retettel várják minden vasárnap az ő kedves ujságjukat, mely minden ízében nekik van írva, szerkesztve s melyet igazán nyugodtan adhat a szülő leánya kezébe. — Negyedévre 1 frt 50 kr. — Ajánljuk a legmelegebben ol vasóinknak. Az új évi számban rendkívül érdekes és tanulságos pályázatot hirdet, mely még kedvesebbé, becsesebbé teszi a lapot a fiatal leányok előtt. — Az új negyed január 1-én kezdődik. Előfizetési pénzek küldendők a Magyar Lányok kiadóhivatalába Budapes ten, Andrassy-ut 10. sz.

☛ **Uj idők.** Előttünk van ennek az iga zán nagyszabásu s ugy irodalmi, mint művé szi tekintetben magas színvonalon álló heti lapnak a karácsonyi száma. Egész album ez, rendkívül érdekes, gazdag tartalommal, szeb nél szebb képekkel, színes műmelléklettel: Elerczeg Bródy, Benedek, Sebők, Tábori, Lyka, Szabolcska, Telekes Béla közleményeivel. Far kas Imre: A szerelem tudománya czim alatt bájos vigjátékot irt a karácsonyiszámba, mely műkedvelői előadásra is alkalmas. Aggházy Károly pedig gyönyörű „Hallgató” czimű sze reményével fog nagy örömet szerezni a ze nért kedvelő olvasóknak. — Képei közül ki emeljük egész gyűjteményét a legszebb Ma donna-képeknek s végül „Piroska menyasz szony” színes műmellékletet, mely Vaszari János festménye után készült. A leggazdagabb külföldi képes lapok sem nyújtanak ennél töb bet szebbet — Felhívjuk olvasóink figyelmét az UJ IDŐK re, mert namesak a karácsonyi száma ilyen szép, de változatos, érdekes min dig: a magyar családnak a lapja minden te kintetben. Negyedévre 2 frt. — Kiadóhivatal: Budapesten, Andrassy-ut 10. sz.

Egyről-másról.

A primadonna — nadrágja.

Nehogy egy perczig is izléstelenséggel vádoljanak bennünket, sietünk kijelenteni, hogy a czimben említett nadrág tulajdonképen férfi nadrág s annak a színésznek, akiről ez a történet szól, csupán színpad életében játszott szerepet.

De ott aztán nagyot.

Odilon Helén asszony, az ismert bécsi szí nész nő beszél itt el, hogyan jutott annak ide jén egy férfinadrág révén a berlini királyi szin házhoz

— Az emsi fürdő színházában — me séli — az egész évadra szerződöttem voltam. I. Vilmos császár is eljött ismét, hogy ren des fürdőzését megkezdje s egy szép napon be volt jelentve, hogy a színházba is ellá togat.

Julius Rosen nek „A nagyzás hóhortja” czimű szindarabját adták, Konrád fiuszerepét pedig én nekem osztották ki; elegáns 16 éves fiut kellett ábrázolnom. Mindenki a legnagyobb izgalomban volt, mert már csak félóra hi ányzott az előadás megkezdéséhez s az az asszony, kinek fiuöltözékemet egy kosárban el kellett hoznia, még mindig késlekedett. Kül dőnczöt küldtek küldőncz után, de mindegyik azzal a hírrel tért vissza, hogy a kosarat már egy órája elvitték a lakásomról, de itt még híre se volt.

Mit tevők legyünk?

A színház lassan megtelt: még egy ne gyedóra — a császár nemsokára itt lesz s ne kem még nincs nadrágom: kabátot véletlenül találtak a ruhatárban s azt hamar meg is iga zították a számomra.

Konrad szerepében ki voltam már festve kikészítve, félig felöltözve s nagy köpenybe burkolózva vártam szép fiu-öltözésemre. Még tíz perc — a császárnak vén komornyikja épen most lépett be a színházba, hogy a nagy karszéket, melyben az öreg császár ülni szokott, megvizsgálja, ha vajjon úgy áll-e, „kissé ferdén“, amint a császár megszokta s ahogyan szereti.

Minden rendben volt, csak én nem. — Ekkor ime, a kétségbeesés utolsó pillanatában a színigazgató, ki egyre türelmetlenebbül és szepegeve tekintgetett ki a függönyön levő kis lyukon, az ajtóban kíváncsisággal furdópikkolóhoz rohan, ki pedig a kulisszák mögé nem igen vágyódott, megragadja a karjánál s erőszakkal odavonszolja, ahol én ültem s ráparancsol:

— Vetközzél!

— Hogy hogy? — kérdi a furdópikkoló ijedten.

— Vetközzél; hamar ide azzal a nadrággal! — kiáltotta az igazgató. — Ne feleselj, a császár varakozik, csak nem fogad meg váraoztatni a császárt! Ide azzal a nadrággal!

— De hiszen — kiáltotta a fiu, miközben azonban az igazgatót és két színháziszolgát a kabátjától már megfosztották.

— Semmi de! — vesd le a nadrágod — mincse semmi de, mikor a császár varakozik s szükségünk van a nadrágodra! felelte azok között az igazgató.

S csakugyan, az igazgató és a szolgáló is vetköztették szépen; mellényét is lehúzták már. Az igazgató a nadrág egyik szarát se gédje meg a másik szarát fogta már, mikor a pikkoló kiáltja:

— De hiszen nadrág nélkül nem szolgálhatok ki. Így csak be nem mehetek a terembe kiszolgálni.

— Nem. — felelt az igazgató, — így mindenesetre feltűnést keltenél. Addig azonban burkózzál ebbe a köpenybe. — Mos meg én szabadkozom, mikor a köpenyvet a vállamról lehuzni akarta, még pedig nagyon érthető okokból, öltözékem alatt vajjon a kezdetlegesebbnél kezdetlegesebb lé-

De azért elvettem a nadrágot s köpenyem véle alatt hamar belebujtam. Kissé szűk volt lepte a keletnél is szűkebb volt. De hát mit értem ott perczel az előadás megkezdése előtt?

Odadobtam a gyerekeknek a köpönyegemet. Az igazgató pedig a császár fogadtatására si-etett: a függöny felemelkedett, én pedig megfeledkezve, a nadrágom szűk voltáról, előírás szerint a második jelenetben a színpadra rohantam egy újságlappal a kezemben.

A dolog pompásan sikerült, csak a színpalak mögé nem volt szabad tekintenem, ahol a pikkoló köpönyegembe takarózva szepegeve csücsült s a nadrágját siratta. A nadrág mely eleinte annyira feszélyezett mintha most már nem is lenne olyan szűk már s z a b a d a b b a n is mozgathattam... na, ez csakugyan jól esik könnyebbégre szolgál.

A költő intenciója szerint s az előírás szerint is, most ki kell feszítenem a mellémet s felkiáltani: »Férfinak érzem mest magamat — hősnek!« Büszkén kiegyenesedtem és harsányan kiáltottam: »Férfinak érzem magamat!«

Ekkor valami különös részt hallok: Rrrrrr — s még könnyebben érzem magam — s a lámpák elé lépve, még harsányabb hangon folytatom: »igazi hősnek!« Alig, hogy e szavakat kiejtem, lepillantok a földszintre. A császár hangosan felkaczag — a környezete is nevet — a hölgyek fejcsékkikkel legyezők mögé bujnak, de elfojtott kacajukat hallom. Mi bajuk is lehet csak, mi lelte őket? — gondolom, de azért csak folytatom a szöveget: »Nyíltan fogok Teréz elé lépni!«

Alig ejtettem ki e szavakat: »nyíltan fogok,« hát falrengető kacaj követi a szavaimat. Önkénytelenül érzem, hogy a hallgató, de egyuttal néző közönség pillantásai testem egy bizonyos részére irányulnak — követem a pillantásukat — nagy ég! ijedve

s szegyenkezve az arcom elé kapom a kezemet s kirohanok a színpadról. A nadrágom kirepedt. Zokogva rohantam az öltözőbe, szegyeltem magam iszonyuan s többé ki sem akartam lépni a színpadra. A garderoberre, mialatt egy társnóm köpenyegébe burkolóztam, hamar összevarta a szétrepedt nadrágot, de én csak zokogtam, hogy ezt a szegyent tul nem élelem.

Az igazgató kért, könyörgött, hogy ismét fellépjek — a császár a színházban van, vár.

— Hisz épen ez az, kiáltottam, meghalok szegyenletemben! Mig mindnyájan körülálltak s rábeszéltek, az öltöző ajtaján kopogtatnak: szabad, kérem? kérdi egy hang.

— Ő felsége megbizásából kívánnék Udilon kisasszonnyal beszélni. A császárnak vezérkari adjutánsa volt, Lehndorf gróf. Az ajtóhoz mentem.

— Kedves nagysád! Ő felsége reméli, hogy a bajnak eleje vétetett s reméli, hogy nagysádat a színpadon viszontláthatja!

Időközben a véletlenül kicserélt ruhás kosaram, mely öltözémet tartalmazta, megérkezett. Hamar felöltöztem s ismét kiléptem a deszkára. Nagy tetszésnyilvánítással fogadtak — a császár maga adta meg hozzá a jelt.

Másnap, midőn a furdópület előtt sétáltam, a császárral találkoztam; megszólított:

— Remélem, hogy kipihente magát a tegnapi fáradozmai után. Köszönöm, hogy óhajomnak engedett. Ha az emsi vendégszereplése véget ért, ismét Berlinbe tér vissza, ugyebár?

— Nem, felséges uram, valószínűleg Pétervárra megyek.

— Oroszországban nagyon hideg van. Minek mennék da?

— Berlinben nem találtam szerződést, felség.

— Hohó, a berlini udvari színházban, kisasszony, mindig van hely az ily kitünőteltéségek és fiatal hősök számára. Biztosra veszem, hogy Berlinben viszontlátom, kisasszony! Fogadja még egyszer köszönetemet.

Öt nappal azután a császár parancsa folytán csakugyan megkaptam a berlini királyi udvari színházhoz való szerződést.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Az január—márcziusi-negyedév elején felhívjuk a közönség figyelmét a

DEBRECZENI HIRLAP-ra

mely pártoktól és kormánytól egyaránt függetlenül, egyedül olvasóközönségének érdekeit szolgálja. A „DEBRECZENI HIRLAP“ a napoként korán reggel megjelenő

„DEBRECZENI UJSÁG“

czimű politikai napi lappal együtt:

Egész évre	10 frt
Fél évre	5 „
Negyed évre	2 frt 50

A „DEBRECZENI UJSÁG“ kora reggeli házhoz hordásáért havonként 10 kr fizetendő, így két lap együttesen házhoz hordatással

január—márcziusi ¼ évre 2 frt. 80 kr.

Előfizethetni helyben a kiadó hivatalban Kutasi Imre könyvnyomdájában valamint Telegdy K. Lajos könyvkereskedésében és vidéken a postahivatal úján.

N A P I H I R E K .

Debreczen, 1898. decz. 29.

— A Debreczeni Hirlap ujévi ajándéka.

Az 1899-ik esztendőben lapunk pályafutásának kilenczedik évébe lép. E kilencz év alatt bebizonyította, hogy olyan organuma a sajtónak, mely mindenhol kivivta a kellő tiszteletet, s függetlenségénél fogva közkeveltségnek örvend. Kilencz év alatt hatalmas olvasó közönség tömörült e lap mellé, melynek ma már a lap szinte nélkülözhetetlenné is vált. De a lap mindig is törekedett hogy a legmagasabb igényeket kielégítse. Hirrovata, politikai, társadalmi czikkei a legmagasabb színvonalon állanak. Most az új év napján laptulajdonosunk megakarja hálálni olvasóközönségünknek lelkes támogatását, a már meglevő óriási kedvezmény mellett meglepetésben részesíti olvasóinkat. Megszerezte John Habberton pompás regényét »Lelkem kicsikéim«-et Kovács Zoltán fordításában. Igazi angol regény ez, telve humorral, ötlettel, mulatságos helyzetek egész sorozatával. Pompás illusztrációkkal adjuk olvasóink kezébe, tudjuk, hogy kellemesebb ajándékot nem adhatunk. A pompás könyvet ujonnan belépő előfizetőink is már új évkor megfogják kapni.

— A város a minisztereinkhöz. A tegnapi közgyűlés határozata következtében a városi hatóság a következő feliratot intézte br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz:

Nagyméltóságú M. Kir. Miniszterelnök Ur! Kegyelmes Urunk! Debreczen szabad királyi város törvényhatóságának mai napon tartott rendkívüli bizottsági közgyűlése azon kijelentést teszi, hogy az országgyűlési kisebbséget képező ellenzéki pártok által még mindig folytatott, a tárgyalások menetét és a törvényhozói működést teljesen megakadályozó eljárás miatt, a legnagyobb hazafiai aggodalmaktól van áthatva. S habár e feletti véleményünknek a hazai társörvényhatóságokkal egyetértve — s az ország közvéleményével egybehangzóan — nem is oly régen már kifejezést adtunk, mindazonáltal szűkségét érezzük annak, és ezt ennel a legélelnebb hazafiai érülettel meg is teszszük, hogy az ellenzéki pártok eljárását, mely az országnak kiszámíthatlan károkat okoz, annak tekintélyét nagymértékben csökkentti, magát az alkotmányos életet kockára teszi, s a mely eljárás — immár a jóhiszeműség s a tiszta hazafias szándéknak teljes feltételezése mellett sem engedhető meg, — ismételt és a leghatározottabban elítéljük, de egyszermind nem tartózkodhatunk tovább annak kijelentésétől sem, hogy az ellenzéki pártokból alakult országgyűlési kisebbség terrorizmusával szemben az ország életbe vágó érdekeit szíven viselő bölcs előrelátással intézkedő hazafias parlamenti többség és annak kebeléből alakult magyar felelős kormány iránt a legnagyobb bizalommal viseltünk, ezen bizalmunkat a legnehezebb viszonyok között is rendíthetetlenül fentartjuk és ezen kormányt hazánk üdvét czélzó törekvéseiben teljes erőkből támogatni eltökélve vagyunk. A midőn ezen bizalmi nyilatkozatunkat és ragaszkodásunkat Nagyméltóságodnak, s általa a magyar felelős kormánynak tudomására juttatjuk, kérjük a Mindenhatót, fordítson el hazánk alkotmányának borús egéről minden veszedelmet, áldja meg koronás királyunk Ő felségének, a legalkotmányosabb Fejedelemnek atyai jóindulattól áthatott intézkedéseit s állítsa helyre e sokat szenvedett magyar hazában az oly nagyon szükséges békét, rendet és törvényes állapotokat. Kelt Debreczen szab. kir. város Törvényhatóságának 1898. december 28-án tartott rendkívüli közgyűléséből. — Simonffy Imre, kir. tanácsos, polgármester. Komlóssy Arthur, főjegyző.

K.
ec. 29.

ajándéka.
yafutása-
tilenez év
anuma a
a kellő
közked-
hatalmas
lé, mely-
ellené is
t hogy a
firrovata,
magasabb
napján
ni olvasó-
t, a már
t megle-
szerezte
»Lelkem
lításában.
orral, öt-
sorozak
k olvasó-
ebb aján-
könyvet
uj évkor

A tegnapi
a városi
ézte br.

zterelnők
a szabad
mai napon
lése azon
ülési ki-
által meg-
netét és
megaká-
hazaffui
r e feletti
nyhatósá-
Özvélemé-
ly régen
tal szük-
el a leg-
teszszük,
mely az
koz, an-
esőkcenti,
ára teszi,
eműség s
feltétele-
ismé-
éljük, de
k tovább
ellenzéki
kisebbség
g életbe
előrelátás-
bbség és
elős kor-
al visel-
ezebb vi-
fentartjuk
zélzó tö-
tni eltö-
almi nyi-
Nagymél-
elős kor-
kérjük a
alkotmá-
zedelmet,
égének, a
tyai jón-
sa helyre
a az oly
s törvé-
szab. kir.
ecember
éből. —
olgármes-

— **Hitelesi ő közgyűlés.** A tegnapi rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése véget, ma délelőtt gróf Dégenfeld József főispán elnöke mellett hitelesítő közgyűlés tartatott.

— **A tanács kiküldötte.** A sertésvész gyógykezelése terén eddig elért eredmények megismertetése céljából a m. kir. földmivélségi miniszterium az orsz. állatorvosi iskolában két hétre terjedő tanfolyamot szervezett melyre a tanács a városi állatorvosok közül Brummel Gyula vágóhídi ellenőrt küldte ki, a kit a miniszterium el is fogadott Brummel állatorvos már holnap után elutazik Budapestre.

— **„Petőfi Dalkör“** tagjaiul ujjonnan be-
léptek rendes tagokul: Szabó László, He-
gedűs Gyula, Bavlicza Pál, Szent-
györgyi József, Tóth Emil, Bosznay
Károly, Bauer Ignác, Mattyasovszky
Andor, Sima Ferencz, Alapító tagul: özv.
Nedeczky Gézána, Balczár Franciska
Hont m. E lelkes dalkör által e hó 30 án az
Arany Bika dísztermében rendezendő Silves-
ter Estétye iránt nagy érdeklődés mutatkozik.
A jegyek válthatók Mendelovits Lajos, ifj.
Csáthy Ferencz, Leidenfrost Gy. és Pongrácz
Géza fiók üzletébe. Felhívjuk a nagy közön-
séget e dalos kör nagy becsü partfogására.

— **A debreczeni izr. hitközség** 70,000 frtos
törlesztési kölcsöne részkötványeinek 2-ik tör-
lesztési kisorsolása Dr. Palla M. Béla
kir. közjegyző-helyettes ur közbejöttével meg-
tartván ez alkalommal az 576. 274: 481. 466.
75. 346. 500. 383 152. 506 54. 512 242. 355.
109. 392 271 697. 193. 281. 332. 178. 421 34.
115. 185. 612. 30. 496. 132. 357. 143. 649. 99.
437. számú részvények kisorsoltattak. A ki-
sorsolt részkötvények 1899. február hó 15 től
kezdve az esedékessé vált 5. sz. szelvények
pedig 1899. január hó 1-től kezdve Weisz Sándor
hitk. pénztáros urnál beválthatók. Debrec-
zen 1898. december 27. A debreczeni izr.
hitközség előjárósága.

— **Megőrült a felesége után.** Szomorú je-
lanet játszódott le tegnap az I. kerületi kapitány-
ságnál. Egy rongyos ruhájú, kétségbeesett
embert hoztak be, kilegkésztettebb sirt
tebben sir. Mikor a kapitány kérdezte, hogy
mi baja, töredezett szavakat ejtett ki egymás-
után, melynek nem volt semmi értelme. Ki-
sérője mondta el azután hogy a szegény em-
ber Nagy Imrének hívják — eszmadia
mester. Három hónappal ezelőtt megházaso-
dott. boldog is volt vagy öt napig, de a ha-
todik nap már szomoróságra viradt. Felesége
minden szó nélkül ott hagyta, Nagy Imre
egy ideig várta az asszonyt, de mikor már
látta hogy hiába vár, neki adta magát a
busulásnak. Szomszédai jóbarátai hiába vi-
gasztalták, nem ért semmit — folytonosan sirt
sirt. Mikor orvost hoztak hozzá, akkor már
nagyon rosszul volt a sok sirás, szomorko-
dás homályt borított agyára, csendes örületbe
esett. Körülbelül egy hónap óta nem tud ér-
telmesen beszélni s ha megszólítják a fele-
sége nevét motyogja, s keservesen sir. Any-
nyira szerette azt a rossz asszonyt, hogy meg-
őrült utána bánatában. Rendőrségi intézkedés
folytán kiszállították a közkórházba — hol
gyógykezelés alá veszik. Hátha vissza hoz-
hatnák egészségét, ha már boldogságát elve-
szitette

— **Sebesi Vilmos fellépő.** Sebesi Vilmos,
a jeles opera énekes, kit tavaly a Kornvil-
lei harangokban alkalma volt látni a közön-
ségnek, mint örömmel értesülünk a jövő hét
folyamán ismét fellép a debreczeni színpadon.
A zsidónő című operában fogja a főpapot
énekelni. Érdeklődéssel nézünk a vendégsze-
replés elé.

— **Tanulmány-ut.** Szentpétery Fe-
rencz r. fogalmazó jövő hónap elején rövidebb
tanulmányutra indul, melynek célja a vidéki
ipartestületek szervezetének megtekintése lesz.
A tanulmány-ut két főállomása Nagy-Vá-
rad, de különösen Szeged, melynek
ipartestülete bátran szolgálhat a vidéki váro-
sok mintaképeül.

— **Borsody, mint színész.** Borsodyról, a
debreczeni színház sugójáról szól az ének, a
ki az előadások állandó központja, sokszor
valóságos megmentője szokott lenni.

Művészi babérokra nem vágyik ugyan, de
tegnap este mégis kitűnő alakítást nyújtott.
Ne tessék félre érteni, nem a színpa-
don, bár a patikárius előadásánál mint
sugónak elég nagy szerepe volt,
hanem egy nyolczadrendű kávéházban, hol
egy beborozott disznókereskedő Sziklay-
nak nézte.

Borsody belement a játékba. A hangul-
atos sertéskufár össze-vissza csókoltta s el-
mondta, hogy nagyobb művészt még nem
látott »Sziklay urnál« s megkérte, hogy
igyon vele »brudert.«

Borsodyt a hideg majd kilelte a esókok-
tól, de mit csináljon? Olyan jól esett hallani
az őszinte elragadtatás dicsőhymnuszát, amibe
nem igen van része.

Örömben sűrűn hajtogatta a boros po-
harat s egyre jobban beleélte magát a nagy
dicsőségbe.

Mikor hazafelé ment, minden éjjeli ala-
kot megállított s bemutatta magát, hogy ő
»Szikly«

A lakására is alig engedték be.

— Ki az? — kérdezték, mikor bekopog-
tatott.

— Sziklay Miklós — felelte büszkén
Borsody.

Szerencsére eszébe jutott, hogy ő nem
Sziklay, mert különben, nem tudott volna
egész éjjel lefeküdni. Hija! ez a nagyság
átka!...

— **Dolorosa.** Mindazokat, akik a jövő hó-
ban megjelenő »Dolorosa« kötetemre gyűjtő
ívet kaptak ez uton kérem fel, hogy a gyűj-
tőívetek és pénzküldeményeket január 4-ikéig
kezeimhez visszajuttatni, illétve ezimemre
(»Szabadság« szerkesztősége) megküldeni szí-
veskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok
számáról tájékozást szerezhessenek. A gyűjtő
evék beküldését még az esetben is kérem, ha
azokon előjegyzés nem történt volna.
Nugyvárad 1898 decz. hó.

Tisztelettel

Szathmáry Zoltán

a »Szabadság« f. szerk.

x **A hálás Bismarck.** Herbert gróf me-
nyegzője alkalmából Sárkány Arnold, az Es-
terházy-féle cognagyőr vezérigazgatója Bis-
marck herczegnek (kinek egy tanulmányut
alkalmával néhány évvel ezelőtt bemutat-
tatt) legjobb cognacjából 12 palaczkkal kül-
dött Kissingenbe rövid üdvözlőlevél kíséreté-
ben, kérve azok szives elfogadását. A her-
czeg visszaemlékezett a figyelmes igazgatóra,
kinek alábbi szavakban irt köszönetet Zár-
zimból. Tisztelet uram! A szívélyes sorok ki-
sérletében Kissingenben küldött cognacot idő-
közben megizleltem és oly kiváló minőségű-
nek találtam, mely növekvő korrallal a tökély
színelonán fog állani. — Kérem önt, fogadja
kedves megemlékezéseért és szives soraiért
meleg köszönetemet, v. Bismarck s.
k. A vaskanczellár tehát aki
»vérrélvassa« alapította meg
Nagynémetországot, egy magyar iparvállalat
vezetőjével szemben oly szeretetreméltó han-
got használt, melynél udvariasabb, a legsi-
szoltabb francziától sem telhetet volna.

Színház.

A kikapós patikárius.

Ez kell a magyarnak! Nincs az a hit-
vány férczelmény, melyet a mi közönségünk
be ne vegyen, hogy ha elég borsos. Lám, teg-
nap este milyen jól mulatott az afféle finom
francia szellemességen, — mikor a darab
hőse megrugdossa a konfidens inast!

Hija! nálunk meg van az érzék a finom
diskrét szellemességhez.

Telt ház mulatott tegnap este Gandillot
kétes értékű bohózatán, a melynek elfogadá-
sára elég jögezim volt az, hogy »Pesten is

nagyon tetszett« Ez igen fontos körülmény
egy új darab elbírálásánál.

A darab meséje röviden ez:
Fouragiot (Szekely S) a viveur
gyógyszerész, ki jövedelmét a nőkre költi,
leányának olyan férjet akar szereznit, aki sze-
relmét — nem mint ő — apró pénzre váltja
fel, hanem mint tőkét fekteti nagy vállalatába
a házasságba.

E minta-férjet egész véletlenül titkár-
jában, Ferdinándban fedezi fel, kinek odaigéri
nevelő intézetben tartózkodó leánya kezét.

A titkár elutazik, hogy jövedőbelijével
megismerkedjék. A Párisból jött fiatal embert
mindenki kalandokat hajhászó nőbarátnak
tartja s így akarátán kívül kalandokba egye-
ledik.

Férj, feleség, szobalány, vidéki gavallér,
mind tőle várja, hogy felvilágosítást adjon
arról a titokzatos érdekes életről, melyet ő
Páris néven ismernek. Még jövendőbelije
előtt is csak mint viveur lesz érdemes arra,
hogy őt férjéül válaszsza.

Visszatérve Párisba, menyegzője előtt
egymásután keresik fel, a szerelmes Le-
oninide (Komjáthy), ennek férje Ber-
tinet (Fenyéri), a vidéki patikus segéd Car-
jol (Rubos) és a demi monde szerepre vá-
gyódó Brigitté (Fái Flóra).

Igy kerül a szerencsétlen Ferdinánd a
legkétségbeejtőbb helyzetekbe, melyekből a
szerző — a kellő hatás után — szépen ki-
huzza s őt Páulotte (Szabó Irma) leg-
boldogabb férjévé teszi.

A viveur patyikus szerepét Szekely
Sándor játszotta. Alakítása izlésses, gondos;
játéka diszerét, finom volt. Kerülte az olesó
hatáskeltést, melyre szerepe többször esábi-
totta, de amely az ő öntudatos művészyéni-
ségéhez nem illik. Játékát sűrű tetszésnyil-
vánítás jutalmazta.

Másik korrekt alakítás Fenyéri Mór volt.
Ez a nagytehetségű ember, mint örömmel lát-
juk mostanában, gyakrabban játszik s ha
ugyanazt mondhatnánk el később is róla, no
meg más jeles erőről, elismeréssel tartoznánk
az igazgatónak. Fenyéri pompás alakot mu-
tatótt be a kalandokra vágyó vidéki patikus
ban. Állandó derűtségben tartotta a közönsé-
get, s egymásután aratta a zajos tapsokat.

Tanna mint Ferdinánd ambícióval
átszótt, imitt amott tulzott. A második fel-
vonásban nemesak ruhája volt elegáns, de
modora beszéde is egész szalonias volt, már
pedig egy hét alatt ennyire nem eszolódik
ki a felszeg, üzlethez szokott fiatal ember. Az
utolsó két felvonásban azonban határozottan
dicséretet érdemelt a mit mi is elismerünk.

Kiss Irén Paturinné szerepét a tőle
megszokott ügyességgel es hatással játszotta
el; hasonló sikerrel játszott Szabó Irma
is. Komjáthy né, Sziklay, Szent-
tes, Rubos kihasználták a szerepökben
levő komikumot s ügyesen játszottak, de
Fái Flóra annak a megvilágítására vállal-
kozott, hogy milyen szobalány lett volna
Elektra, ha véletlenül nem királyleánynak
születik. (a. e.)

Azok a cselédek!

(Ötlet.)

— Borzasztó állapot! nem győzőm maga-
mat szószos csészével. Tegnap végezte ki az
ötvenediket a szakácsné. Lehetetlen kiállni a
cselédtartást tovább.

Panaszkodék a nayokban egy városatya
a ki már évek óta éppen a cselédügy rendezé-
sével foglalkozik.

Minél tovább tanulmányozom az ügyet,
annál inkább meg kell győződnöm arról —
magyarázta nekem, hogy nincs tökéletes
cseléd az egész világon. Hiábavaló minden
javítást célzó intézkedés, jutalomtűzés, vagy
szigorúság.

A fővárosi cseléd marad mindenkor cse-
léd rossz, hűtlen engedetlen. Bátran ki lehetne
számukna tűzni a jutalmat.

Száz aranyat annak, a melyik nem tör-
zuz, a mikor mosogat. Kétszer annyit annak,
a melyik el nem torkoskodik a gazdája elől a

legjobb falatokat Hatszor annyit, amelyik meg nem szólja a háta mögött. Ezer annyit annak a melyik nem a maga, hanem a gazdája javára takarékos és a világ összes kincseit annak, a ki tisztán és rendben tart mindent a nélkül, hogy parancsolná. — E jutalmakra érdemest itt a fővárosban aligha lehetne találni.

Kezdem szavaira a fejemet csóválni, mire olyan mérges szemeket vetett reám, — mintha ő is az én fejemet szeretné csóválni, azután meggondolva magát, mielőtt elváltunk ezeket veté oda bucsuzól:

Diktum-factum öcsém! utálom őket anyyira, hogy bár öreg létemre rá vagyok szorulva a kiszolgálásra, még sem tartok emberi alakban cselédet.

E kifejezésén nagyon sokat törtem a fejemet.

Majd hogy utána nem futottam a magyarázatért.

Végre is abban nyugodtam meg, hogy az én jó urambátyám bizonyára a cselédek emberi alakját értette, — miután a saját emberi alakját aligha volna jó dolga, ha változtatná.

Szeretném tudni azt is, hogy urambátyám mivel akarná helyettesíteni a szegény cselédeket?

Gépekké?

Az ugyan nem volna rossz.

A hatalmas gépek amugy is már rég szolgálnak az emberiségnek. Tagadhatatlanul nagyobb pontossággal működnek, mint bármely kipróbált cselédhad.

Énni, inni szoktak ugyan, de soha sem mértéktelenül. — A bort, pálinkát nem kedvelik.

Az egyenruha nem hat reájuk csábítólag s nem fürkészik a család titkait, a hol szolgálnak.

Az eddig föltaalát gépek azonban se nem teljeseek, se nem tökéletesek az ember kiszolgálására.

Olyanokat kellene kitalálni a melyek sétnek, főznek, betálatnak; a piacokon bevásárolnak, beszámolnak pontosan, a legutolsó krajczárról is, továbbá a melyek söpörnek, kefének, ágyaznak, mosdatnak, fésülnek, s éktelen lármát csapnak, ha a feltött feleséghez valaki közelit.

Ha ezeket kifundálja urambátyám, akkor azonnal rendezve lesz az egész cselédegység nemcsak hazánkban, de széles e világon. — Egyébként, most jut csak eszemben, urambátyám a gépekké se volna megelégedve, mert hiszen azokhoz is emberi alakzattal bíró gépezeteket kellene fogadnia, a kik megint csak cseléd számba vétetnének, s így kénytelenitnének megszegni fogadalmát.

Hogy azt beválthassa, arra csakis egyetlen mód létezik. Ha a cselédséget helyettesíti állatokkal.

E czélra Flammarin Kamill pár évvel ezelőtt a majmokat ajánlá. Különösen a csimpászok közül mint rendkívül tanulékonyt. — Csakis honosítani kellene. — Hadd szokná meg a hidegebb éghajlatot.

Van azután a majmoknak százféle kisebb nagyobb fajta. Van gyöngébb erősebb testalkatú.

A gorilla és orangután erősebb az embernél is, fűrgébb, elevebb. Valamennyi 4 kézzel rendelkezik.

Kétszerre többet dolgozhat a kétkézű embernél. Csak nyereség volna a négykezű napszámos. Tótjaink vándorolhatnának bátran ki Amerikába.

Legujabban akadt egy német tudós is, — a ki nemcsak majmokat, de más egyéb állatokat is ajánlá az emberek kiszolgálására.

A ló, ökör, szamar, kutya, teve, elefánt amugy is már régi szolgálta.

Ezekhez sorakozhatnék valamennyi egyéb állat.

Manapság már amugy se hozza magával az illendőség, hogy ember emberrel szolgálta ki magát.

A ki embernek születik, az legyen ur. Ne szolgáljon senkit. Az állatok szolgálják az embert. Azok arra teremték.

Mindössze be kell tanítani egy kissé valamennyit. — Ellesni a nyelvüket s azon beszélni hozzájuk, — hogy minket megért-senek.

Nem is volna rossz, ha a művelt nyelvek mellett beszélhetnének még például: kutyául, csimpászul, elefántul.

Különféle állatoknak hajlamaik szerint, más-más foglalkozást lehetne adni.

A macska mosogatna, a kutya kézbesítene, a kenguru dajkálna, a kecske és tehén szoptatna, a bakkecske varrna, a sas kopasz tana, a kosdiót, mogyorót, cukrot törne és így tovább a négykezű majomig, mely bizonyára szobaleányi teendőket végezne.

Megcsinálná a nagyságos asszony frizuráját, s mikor az kísétálna odaülne díszül a kalapjára.

Hogy ez állapotot nemcsak a mai korhadat cselédek, de a kaszányák lakói is megkeserülnék, az kétséget sem szenved. — A majomszakácsné aligha az uniformis számára rakogatná félre a legizletesebb falatokat.

De hát a nagyságos urfiak hogyan néz nének majd a majomszobaleányra?

Az lenne ám még csak a czifra élet! Egyébként a majomnak veleszüetett jó szokása az, hogy az embert utánozza.

Ki tudja? Hátha a kaczerkodásban is utánozná a kétlábu mestert?

Mikor azután már a majom is egészen odacivilizálódna az emberhez, még gyakrabban megesnék az a fatális helyzet, — mikor a keresztübbe fogott hölgy nem bírja kiismerni majd udvarlóit közül a valódi — majmot.

M. L.

Apróságok.

A betűnek csodás ereje van; néha öl, néha feltámaszt.

A legszebb szivárvány, ha a női könyveken mosoly tör keresztül.

A nap egyformán csalja életre a gabonát is, a gázt is.

Nem az a nyomorult, aki éhes és nincs kenyere, hanem a ki a kalácstól is megcsömörlött már.

A tiszavirágnak egy óra is örökkévalóság!

A teremtés urai gyakran a legnagyobb rabszolgák — önmaguk rabszolgái.

Gyönyör az alkotás, de gyönyör a romlás is. Abban valami isteni, ebben ördögi érzés van.

A látszat csal.

— Nevezzen meg nekem János egy ragadozó állatot.

— A ló — feleli János, minden gondolkozás nélkül.

— Ugyan hova gondolsz?

— De biz én magam láttam, hogy a mult vasárnap is, a Makra Károly lova elragadta a kocsit.

A nyelvten humora.

Tanító: Fiam, ha mondom: »az atya hat gyermekét megáldotta« miféle alakban van ez? cselekvő, vagy szenvedő alakban?

Fiu: Cselekvő alakban.

Tanító: Jól van, tedd a szenvedő alakba!

Fiu: Az atya hat gyermekkel áldott meg.

A bibliából.

A l i s z elmondja, a mit a hittani órán tanult:

— És Rebeka gyorsan előszedte a kocsóját és így szóló Eleázárhoz: »Tessék csak inni, és majd megitatom a többi tevét is!

Megbánás.

Bandi: Édes mama, ha szépen kérem a jó istent, megbocsájtja-e, hogy a Teruskát megvertem?

Anya: Bizonyára.

Bandi: Akkor kár, hogy nem vertem meg jobban.

CSARNOK.

Sóhaj.

Mi lesz velem? Hová dob sorsom engem? Nem bánom, ha boldog sosem leszek. Egy percz legyen csupán csak életemben. Mely a halál kódón is átreg. Maradjon fel egy sor, egy dal mit irtam, Ugy czéltalan nem volt már életem. A bánat, melyet egykor dalba sirtam, Rezdüljön által ezredveken.

Keljen szárnyra, repüljön messze tájra, Ki irta? ... Mért? ... Ne tudja senki sem, Mindenki higgye, hogy az ő sajátja S a teremttel lettél egy szivem.

Pásztor Árpád.

Az első lépés.

— Elbeszélés. —

Irta: Szántó Kálmán.

(Folytatás.)

A nagyságos urfinak azonban eszében se volt egyéb, mint a mestersége után nézni. Szenevedélyes katona, vagy inkább szenevedélyes lovas volt. Alig volt még egy pár hónapja Borsváron s már meszeserű kalandokat tudtak a nyaktörő lovas bravourjairól beszélni. Talán az anyja is annak köszönhette jórészt a mindennapi látogatását. Hogy a tiszturaknak az a vakmerő passzójuk volt a legkedvesebb, hogy a kis Orgvány patak kavicsos partjáról rendeztek ugrotató versenyeket.

Az öreg asszonynak maga az is gyönyörűség volt már, mikor tavasz jártával a széles teraszról elnézhette, az országuton, hogy koczognak végig egész kis rajban a tiszturak a kastély előtt; kiválik közülök egész vállal az ő fia, a legszebb, a legmellesebb, a legdaliásabb. S elnézi mellette a már sarjadjó, buja, zöld vetéseket: micsoda Istenáldás lesz ebből. Ha áros lesz a gabona, egész vagyont tesz utána a takarékpénztárba; a bérösszegeből alig alig maradt volna meg valami.

Kisebb gyönyörűség, óh jaj, maga a kész kétségbeesés volt azonban, mikor ugyanezen az országuton visszafelé jövet a jó pajtások egyszer galyakból font hordágyon hozták be a kastélyba a legszebbet, legdaliásabbat maguk közül, éppen az ő fiát. Egy hibás ugrás volt az egész, de átugrotta vele az egész fiatal életét.

Ez a haláleset hozta közelebb Andorfy Jenőt a Kun családhoz.

Miután a kirendelt katonaság háromszoros bucsulóvése a borsvári Kun sirbölt felett légből roppent, bár soha senkisémet tudott róla, hogy Kun Ivánt akármiféle barátság kötötte volna Andorfy Jenőhöz, mégis a gyászpompához hozzá tartozandónak hitte mindenki, mikor ez elé állott és siri mély hangon rákezdte!

— Mielőtt végső útjára indulna, állítsatok még meg a koporsót, hogy bucsut ve-

gyen töle ba
szoló serege
legfájdalmas

A kopo
a sirböltban
lehetett, de
Jenőt, hogy
hátra simity
ne szavalja

Ifju élt
Kedves

Széles
csokorra vo
átregzett a
czai felett, f
nyujtott má
kísértetieser
menti leveg
hogy e né
pompa hián

A bucs
denki, meg
Magda szive

Mikor
könyvei for
mely oly r
Jenő ajkairó
jeit fakasztó
lan könnyel
latos vigasz

Kun M
is anyai fájd
fenyegetése
kiszoritotta
tató aratás
»Szalmára s
tisztartó, s
vesebb kert
belőlük. Egy
szívét. A bi
került kezér
akar, újabb
beesett, hog
szavára, —
menni! Az
denáron sza
ny is tél
várta.

— Mag
vehetné ros
gannál tart
volna rá. t
azt is, s mo
utolsó volta
fel rólam, h

Magda
nagy leány
A gyás
Egy-egy öre
hozzájuk s
kozása, min
némelyik sz
beloptak lak
dig különö
mindegyikne
egy-egy dal
sót meglátta
Borsvárnak,
volna több
hétre más á
hogy mégis
intézi azokat
gositással sz
monadék, r
vári szokásk
végzett.

Magda
nagy leány

A gyás
Egy-egy öre
hozzájuk s

kozása, min
némelyik sz
beloptak lak
dig különö
mindegyikne
egy-egy dal
sót meglátta
Borsvárnak,
volna több
hétre más á
hogy mégis
intézi azokat
gositással sz
monadék, r
vári szokásk
végzett.

Magda
nagy leány

A gyás
Egy-egy öre
hozzájuk s

kozása, min
némelyik sz
beloptak lak
dig különö
mindegyikne
egy-egy dal
sót meglátta
Borsvárnak,
volna több
hétre más á
hogy mégis
intézi azokat
gositással sz
monadék, r
vári szokásk
végzett.

Magda
nagy leány

A gyás
Egy-egy öre
hozzájuk s

kozása, min
némelyik sz
beloptak lak
dig különö
mindegyikne
egy-egy dal
sót meglátta
Borsvárnak,
volna több
hétre más á
hogy mégis
intézi azokat
gositással sz
monadék, r
vári szokásk
végzett.

Magda
nagy leány

A gyás
Egy-egy öre
hozzájuk s

kozása, min
némelyik sz
beloptak lak
dig különö
mindegyikne
egy-egy dal
sót meglátta
Borsvárnak,
volna több
hétre más á
hogy mégis
intézi azokat
gositással sz
monadék, r
vári szokásk
végzett.

Magda
nagy leány

A gyás
Egy-egy öre
hozzájuk s

kozása, min
némelyik sz
beloptak lak
dig különö
mindegyikne
egy-egy dal
sót meglátta
Borsvárnak,
volna több
hétre más á
hogy mégis
intézi azokat
gositással sz
monadék, r
vári szokásk
végzett.

legjobb falatokat Hatszor annyit, amelyik meg nem szólja a háta mögött. Ezer annyit annak a melyik nem a maga, hanem a gazdája javára takarékos és a világ összes kincseit annak, a ki tisztán és rendben tart mindent a nélkül, hogy parancsolná. — E jutalmakra érdemest itt a fővárosban aligha lehetne találni.

Kezdtém szavaira a fejemet csóválni, mire olyan mérges szemeket vetett reám, — mintha ő is az én fejemet szeretné csóválni, azért megdölgöztetve magát, mielőtt elváltunk ezeket veté oda bucsuzól:

Diktum-factum öcsém! utálom őket annyira, hogy bár öreg létemre rá vagyok szorulva a kiszolgálásra, még sem tartok emberi alakban cselédet.

E kifejezésén nagyon sokat törtem a fejemet.

Majd hogy utána nem futottam a magyarázatért.

Végre is abban nyugodtam meg, hogy az én jó urambátyám bizonyára a cselédek emberi alakját értette, — miután a saját emberi alakját aligha volna jó dolga, ha változtatná.

Szeretném tudni azt is, hogy urambátyám mivel akarná helyettesíteni a szegény cselédeket?

Gépekké?

Az ugyan nem volna rossz.

A hatalmas gépek amugy is már rég szolgálnak az emberiségnek. Tagadhatatlanul nagyobb pontossággal működnek, mint bármely kipróbált cselédhad.

Enni, inni szoktak ugyan, de soha sem mértéktelenül. — A bort, pálinkát nem kedvelik.

Az egyenruha nem hat reájuk csábítólag s nem fürkészik a család titkait, a hol szolgálnak.

Az eddig fölalt gépek azonban se nem teljeseek, se nem tökéletesek az ember kiszolgálására.

Olyanokat kellene kitalálni a melyek sütnék, főznek, betárolnak; a piacokon bevásárolnak, beszámolnak pontosan, a legutolsó krajczárról is, továbbá a melyek söpörnek, kefélnek, ágyaznak, mosdatnak, fésülnek, s éktelen lármát csapnak, ha a feltött feleséghez valaki közelít.

Ha ezeket kifundálja urambátyám, akkor azonnal rendezve lesz az egész cselédügy nemcsak hazánkban, de széles e világon. — Egyébként, most jut csak eszemben, urambátyám a gépekké se volna megelégedve, mert hiszen azokhoz is emberi alakzattal bíró gépezeteket kellene fogadnia, a kik megint csak cseléd számba vétetnének, s így kénytelenítetnék megszegni fogadalmát.

Hogy azt beválthassa, arra csakis egyetlen mód létezik. Ha a cselédséget helyettesíti állatokkal.

E célra Flammarin Kamill pár évvel ezelőtt a majmokat ajánlá. Különösen a csimpánzfajt emelte ki a többiek közül mint rendkívül tanulékonny. — Csakis honosítani kellene. — Hadd szokná meg a hidegebb éghajlatot.

Van azután a majmoknak százféle kisebb nagyobb faja. Van gyöngébb erősebb testalkatú.

A gorilla és orangután erősebb az embernél is, fürgébb, elevenebb. Valamennyi 4 kézzel rendelkezik.

Kétszerte többet dolgozhat a kétkézű embernél. Csak nyereség volna a négykezű napszámos. Tótjaink vándorolhatnának bátran ki Amerikába.

Legujabban akadt egy német tudós is, — a ki nemcsak majmokat, de más egyéb állatokat is ajánl az emberek kiszolgálására.

A ló, ökör, szamár, kutya, teve, elefánt amugy is már régi szolgál.

Ezekhez sorakozhatnék valamennyi egyéb állat.

Manapság már amugy se hozza magával az illendőség, hogy ember emberrel szolgál-tassa ki magát.

A ki embernek születik, az legyen ur. Ne szolgáljon senkit. Az állatok szolgálják az embert. Azok arra teremték.

Mindössze be kell tanítani egy kissé valamennyit. — Ellesni a nyelvüket s azon beszélni hozzájuk, — hogy minket megért-senek.

Nem is volna rossz, ha a művelt nyelvek mellett beszélhetnének még például: kutyául, csimpászul, elefántul.

Különféle állatoknak hajlamaik szerint, más-más foglalkozást lehetne adni.

A macska mosogatna, a kutya kézbesítene, a kenguru dajkálna, a kecske és tehén szoptatna, a bakkecske varrna, a sas koppasztana, a kosdiót, mogyorót, cukrot törne és így tovább a négykezű majomig, mely bizonyára szobaleányi teendőket végezne.

Megcsinálná a nagyságos asszony frizuráját, s mikor az kísétálna odaülne diszül a kalapjára.

Hogy ez állapotot nemcsak a mai korhadat cselédek, de a kaszárnyák lakói is megkeserülnek, az kétséget sem szenved. — A majomszakácsné aligha az uniformis számára rakogatná félre a legizletesebb falatokat.

De hát a nagyságos urfiak hogyan néz-nének majd a majomszobaleányra?

Az lenne ám még csak a czifra élet! Egyébként a majomnak veleszüetett jó szokása az, hogy az embert utánozza.

Ki tudja? Hát a kaczerkodásban is utánozná a kétlábú mestert?

Mikor azután már a majom is egészen odacivilizálódna az emberhez, még gyakrabban megesnék az a fatális helyzet, — mikor a keresztübe fogott hölgy nem bírja kiismerni majd udvarlóit közül a valódi — majmot.

M. L.

Apróságok.

A betűnek csodás ereje van; néha ő, néha feltámaszt.

A legszebb szivárvány, ha a női könyveken mosoly tör keresztül.

A nap egyformán csalja életre a gabonát is, a gázt is.

Nem az a nyomorult, aki éhes és nincs kenyere, hanem a ki a kalácstól is megcsömörlött már.

A tiszavirágnak egy óra is örökkévalóság!

A teremtés urai gyakran a legnagyobb rabszolgák — önmaguk rabszolgái.

Gyönyör az alkotás, de gyönyör a rombolás is. Abban valami isteni, ebben ördögi érzés van.

A látszat csal.

— Nevezzen meg nekem János egy ragadozó állatot.

— A ló — feleli János, minden gondolkodás nélkül.

— Ugyan hova gondolsz?

— De biz én magam láttam, hogy a mult vasárnap is, a Makra Károly lova elragadta a kocsit.

A nyelvtan humora.

Tanító: Fiam, ha mondom: »az atya hat gyermekét megáldotta« miféle alakban van ez? cselekvő, vagy szenvedő alakban?

Fiu: Cselekvő alakban.

Tanító: Jól van, tedd a szenvedő alakba!

Fiu: Az atya hat gyermekkel áldott meg.

A bibliából.

A I s z elmondja, a mit a hittani órán tanult:

— És Rebeka gyorsan előszedte a korsóját és így szólt Eleázárhoz: »Tessék csak inni, és majd megítatom a többi tevét is!

Megbánás.

Bandi: Édes mama, ha szépen kérem a jó istent, megbocsájtja-e, hogy a Teruskát megvertem?

Any: Bizonyára.

Bandi: Akkor kár, hogy nem vertem meg jobban.

CSARNOK.

Sóhaj.

Mi lesz velem? Hová dob sorsom engem? Nem bánom, ha boldog sosem leszek. Egy percz legyen csupán csak életemben. Mely a halál kódón is átrezeg. Maradjon fel egy sor, egy dal mit irtam, Ugy céltalan nem volt már életem. A bánat, melyet egykor dalba sirtam, Rezdüljön által ezredéveken.

Keljen szárnyra, repüljön messze tájra, Ki irta? . . . Mért? . . . Ne tudja senki sem, Mindenki higgye, hogy az ő sajátja S a teremttellettél egy szívem.

Pásztor Árpád.

Az első lépés.

— Elbeszélés. —

Irta: Szántó Kálmán.

(Folytatás.)

A nagyságos urfinak azonban eszébe nem se volt egyéb, mint a mestersége után nézni. Szenvedélyes katona, vagy inkább szenvedélyes lovas volt. Alig volt még egy pár hónapja Borsváron s már meszeserű kalandokat tudtak a nyaktörő lovas bravúrajáról beszélni. Talán az anyja is annak köszönhetette jóérását a mindennapi látogatását. Hogy a tiszturaknak az a vakmerő passzójuk volt a legkedvesebb, hogy a kis Orgovánny patak kavicsos partjára rendeztek ugrató versenyeket.

Az öreg asszonynak maga az is gyönyörűség volt már, mikor tavasz jártával a széles teraszról elnézhetette, az országuton, hogy koczognak végig egész kis rajban a tiszturak a kastély előtt; kiválik közülök egész állal az ő fia, a legszebb, a legmellesebb, a legdaliásabb. S elnézi mellette a már sarjadzó, buja, zöld vetéseket: micsoda Istenáldás lesz ebből. Ha áros lesz a gabona, egész vagyon tesz utána a takarékpénztárba; a bérösszegeből alig alig maradt volna meg valami.

Kisebb gyönyörűség, óh jaj, maga a kész kétségbeesés volt azonban, mikor ugyanezen az országuton visszafelé jövet a jó pajtások egyszer galyakból font hordágyon hozták be a kastélyba a legszebbet, legdaliásabbat maguk közül, éppen az ő fiát. Egy hibás ugrás volt az egész, de átugrotta vele az egész fiatal életét.

Ez a haláleset hozta közelebb Andorfy Jenőt a Kun családhoz.

Miután a kirendelt katonaság háromszoros bucsulövése a borsvári Kun sirbölt felett légből roppent, bár soha senkisémet tudott róla, hogy Kun Ivánt akármiféle barátság kötötte volna Andorfy Jenőhöz, mégis a gyászpompához hozzá tartozandónak hitte mindenki, mikor ez elé állott és siri mély hangon rákezdté!

— Mielőtt végső útjára indulna, állítsátok meg meg a koporsót, hogy bucsut ve-

gyen tőle barátainak gyászoló serege, gyászoló serege közt az, kit a szörnyű csapás legfájdalmasabban talált . . .

A koporsó ugyan már akkor lenn volt a sírboltban s attól többé bucsut venni nem lehetett, de az nem akadályozta Andorfy Jenőt, hogy zseniális fűrtökbe eresztett haját hátra simítva, Vörösmarty után szabadon el ne szavalja :

Ifju élted korai sirba hajlott!
Kedves barát, hamar vesztetted el!

Széles selyemflór nyakkendője óriási csokorra volt kötve, férfias mély baritonja átvezetett a temető némán bölöngató akáczai felett, félkezében kalapját tartva, a ki nyugtató másik hosszú fehér ujjával szinte kísértetiesen hullámozott a szürke naplementi levegőben, és mindenki úgy érezte, hogy e nélkül a kifejtett temetői egész pompa hiányos lett volna.

A bucsubeszéd pompázó részét mindenki, megható voltát csak egy, a Kun Magda szíve érezte.

Mikor már teljesen kiapadtak hitte könnyei forrását, ez az érzelmes szóáradat, mely oly ritmikusan szakadt le Andorfy Jenő ajkairól, a megkönnyebbülés új cseppjeit fakasztotta szeméből. sűrű ellenállhatatlan könnyeket, melyeknek nyomán csodálatos vigasz enyhülése támadt lelkében.

Kun Miklósnénak akármilyen nagy volt is anyai fájdalma, közelvaló veszedelem erős fenyegetése — legalább egy időre — mégis kiszorította szívéből. A sok reménytelen biztató aratás nagyon sanyaruan ütött be. — »Szalmára sok, szemre kevés!» jelentette a tisztartó, s a magtárakba aránytalanul kevesebb kerül be, mint a mennyit kivittek belőlük. Egyszerre halálos rémület fogta el szívét. A birtok már úgy sem egész tisztán került kezére, ha most egy esztendeig élni akar, újabb terheket kell rá rónia. Kétségbeesett, hogy miért is nem hallgatott férje szavára, — most már egészen tönkre fog menni! Az ijedtség első hatása alatt mindenáron szabadulni akart a gazdálkodástól s úgy is tétlenségben, beköltözött Borsvárra.

— Maga édes apá! ha élne, az sem vehetné rossz néven, hogy most már magammal tartalak. Bár Ivánnál se ballgattam volna rá. tartottam volna magam mellett azt is, s most is élne! De én mindig az utolsó voltam apátok szemében, s azt tette fel rólam, hogy semmitse értek.

Magda így marad ki a nevelőből, lett nagy leány már tizenhat éves korában.

A gyászidő alatt elég unalmasan éltek. Egy-egy öreg rokonon túl, alig járt valaki hozzájuk s Magdának alig volt egyéb szórakozása, mint a Borsvármegyei Közlöny egy-némelyik száma, melyet csodálatos módon beloptak lakásukra. Mindezek a számok pedig különös módon egyeztek abban, hogy mindegyiknek a tárczájában a Magda-versek egy-egy dala volt. Mikor Kun Magda az első megglátta úgy elpirult maga előtt, mintha Borsvárnak, nem, az egész országnak se volna több Magdája. A versek alá hétről-hétre más álnév volt ugyan jegyezve, de hogy mégis melyik Magdának szólnak, s ki intézi azokat Magdához, erre kellő felvilágosítással szolgáltak a gyakori Fenster-promonádék, melyeket Andorfy Jenő — borsvári szokásként a Kun Magda ablaka előtt végzett.

(Folyt. köv.)

Közzgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése. —

Debreczen, december 29.

Készáru 5 olesőbb

Okt. buza
Tav. buza 9.70—9.72

Tav. rozs	8.26—8.28.
Tavaszi zab	5.90—5.92
Majusi tengeri 1899	4.85—4.86
Julius tengeri	-----
aug.—szep. tengeri	-----

Kőbányai sertésplac. december 22. Magyar elsőrendű: Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 56—57 krajczárig Közép (p.-kint 251—320 klg. sulyban) 57—58 1/2 kr. Könnyű (páronként 250 klg. terjedé sulyban) 57 1/2,—58 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg. felüli sulyban) 56 1/2,—57 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 56—56 1/2 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogr.-ig terjedő sulyban) 57—58 krajczárig

Bécsi sertés vásár. A st.-marxi központi vásárocsarnokban ma megtartott sertés vásárok bejelentettek 9156 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 3928 drb fiatal sertésn 4823 darab magyar hizott sertést, összesen a 515 darabot. Az üzlet angp]

Sertéselészám: 1898. évi december hó 21 napján volt készlet 47259 darab, 1898. december 21. napján felhajtott 551 darab, 1898. december 21. napján elszállított 919 darab, 1898. december hó 21. napjára maradt készletben 46891 darab. — A hizott sertés üzleti-znyzata: lanyha.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petroleum rakodánál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése december 12-én. Készlet 816 darab. Erkezett 847 drb, összes felhajtás 1663 darab, elszállított budapesti fogyasztásra 872 darab, eladatlanul visszamaradt 791 darab. — Napi árak: 120—180 klg. sulyban 44—46 krig. 220—280 klg. sulyban 44—47 krig, 320—380 kg. sulyban 45—47 krig. Öreg nehéz 44—46 krig. Kivételes árak — krig. Malacok 36—40 krajczárig A vásár hangulata élénk volt.

Borjuvásár. Deczember 12. Felhajtott 147 szopós, 2 rugott élő borju, 12 élő barány, 9 belföldi, 24 tiroli, 160 bécsi öltöt borju. A hangulat élénk.

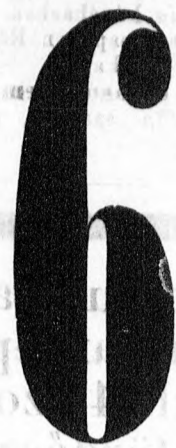
Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 9.15 frton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9.10 forinton, 100 mm. 81 k. 8 forint 80 krajczáron. 150 méterméssa 80 k, 9 forint 15 krajczáron 300 mm. 79,5 k, 9.15 frton, 100 mm, 78 k: 9 15 forinton, 100 mm. 77 k, 6.15 forinton, 100 mm 80 k. 9.30 forinton, 150 mm, 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9 forint 15 krajczáron, 100 mm, 79.5 k, 9 forint 15 krajczáron vegyes, 400 mm. 79 k. 9.12 és fél krajczáron vegyes, 100 mm 80 b. 9,25 forinton vegyes 2500 mm. 78,5 k. 8 90 forinton. 500 mm. 76,5 k, 8,40 forinton, mind három hónapra:

Bánsági. 100 mm, 79 k. 9.10 forintot m 3 m 77 k. 8,60 frton vegyes, 200 mm, 0, k74060 forintos vegyes. mind három hónapra

Jegyzések: kilogrammonként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű sertés 49—49 krajczáron, kivételesen 50 krajczáron, középminőségű sertés 46—47 krajczáron, könnyű sertés 41—43 krajczáron, fiatal sertés 36—39 krajczáron.

Pestvidéki, 300 mm, 80. k, 9.10 fotinton sárga, 1,50 mm. 80 k, 9 forint 10 kron sárga 100 mm, 80 k, 9.20 forinton 100 mm 793 k 9,20 frton, 100 mm. 80 k 9,30 forinton 100 mm, 79 k, 9,3 0 forinton, 200 mm, 80 20 860 frton sárga, 100 mm. 77 5 k. 8 forint k. kron sárga, 100 mm, 79,5 k, 9 forint 10 kron sárga, 200 mm. 81,5 k, 9,25 forinton, 200 mm, 80 k. 9,25 forinton, 100 mm. 79 k 8,85 forinton vegyes, 100 mm. 79,5 k. 8,90 forinton 300 mm. 77,5 k, 8,90 forinton 100 mm, 77 k. 8,90 forinton, 100 mm. 78 k 9,— forinton sárga, 200 mm, 78 k. 8,90 forinton, 100 mm. 78,5 k, 8,70 forinton 300 mm, 77 k, 8,90 forinton, 100 mm, 79 k 8,90 forinton 200 mm, 78,7 k, 8,90 forinton, 100 mm, 78 k 890 forinton. 100 mm, 86,8 k. 8,90 forinton mind három hónapra.

Szerbiai, 2000 mm. 78 k, 7,25 forintos három hónapra.

huzásra érvényes ujságíró sorsjegy
ára csak
1 korona.

Főnyeremény

100.000

korona ért.

5 nyeremény á 20.000 kor. stb.

„Huzás jövő héten Szerdán“.

Sorsjegyeket ajánl:

Debreczeni ipar és kereskedelmi bank és Alföldi takarékpénztár, Debreczenben.

5102

Tájékoztató.

Az „Arany-bika“ kávéházban hetente zeneestély van: hétfőn Rácz Károly szerdán a Magyarok.

A Hungária kávéházban minden szerdán szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai tervérek zenekara.

Nyilvános olvasó terem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 5-6 ig.

Egy fő-utcza mellett levő csinosan épült ház, a mely áll 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és konyhából, az egész udvar téglával kirakva, az udvaron egy filegória, egy másik kerítéssel elkerített udvaron egy nagy szoba és konyha házmesteri laknak vagy mosó-háznak és füstölőnek alkalmas, bámulatos olcsó áron **eladó**, azonnal átvehető és vevő azonnal belé is költözködhet. A ház vétel ára 4800 forint, a melyhez csupán 1800 forint készpénz szükséges a többi rajta maradható olcsó kamatu teher.

Értekezhetni Turai Farkas irodájában Miklós-utcza 8.

Arverési hirdetmény.

A „Takarék és hitelintézet r. t. zálogházában 1898. év július havában elzálogosított illetve 1898. év október hó végéig lejárt 11844—13587 sz. arany, 7095—8006 egyéb ingó és a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 16973, 17200 sz. arany és az anyaintézetnél elzálogosított 2967 és 3428 számú zálogtárgyak közül azok, a melyek ki nem váltattak vagy meg nem hosszabítottak, 1899. január hó 12-én, d. u. 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az Igazgatóság.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRUSÍTÁS.

Fekete és színes Ruha-szövetek, selymek, Cretonok, velezek, Vászna, Kanavász, függönyök, Paplanok, Asztalneműk.

Újévi és alkalmi

ajándék tárgyak.

Kötények, Kendők, Esőernyők, nyak kendők, inggombok, Himzések, szalagok, és béliés áruk

a beszerzési áron alul is, minden elfogadható árban

eladottnak.

Tisztelettel

Besenczky Kálmán

a Bika szállodával szemben.

!! Még csak e hó végéig !!

Eladó háztelkek.

A hadházi-uton az épülő lovas-kaszárnyával szemben levő Patay-fele telken házhelyek igen előnyös feltételek mellett eladók.

Bővebb felvilágosítás nyerhető dr. FEJÉR FERENCZ ügyvédi irodájában. Piacz-utcza 43. szám. és Kacz Lajos borkereskedőnél Piacz-utcza 55. sz.

Neustein Fülöp
Cukrozott
hashajtó labdacskái

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacskok.)

SZÉKSZORBULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót“ és „Neustein Fülöp gyógyszerész“ aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényssékkéig védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz“ címzett gyógyszerháza
WIEN, I. Plankongasse 6.

Raktár Debreezenben: Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balász Ödön, Mihailovits István, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerházában.

Debreezen, 1898. nyomatott kútsai I. könyvnyomdájában.

!! Kitünő padló-máz !!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

(Törv. védve.) 3 árnyalatban

Eisenstädter Testvérek

lakk és festék-gyárából

BÉCS.

Bejegyzett védjegy: VAS LOVAG.
Nines többé ragadós szobapadló!

A „LINOLEUM“ padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetetlen tartóssága.

Több ízben megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett értéktelen utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget hogy mindig és csakis Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a „Vas lovag“ védjeggyel, a mely csupán a következők cégeknél kapható:

Debreezenben C s a n a k József, Félegyházi János, Francsics és Jóna, Fritsek Károly, Ganovszky Lajos, Geréby Fülöp, Kohn Lajos, Kontsek Géza, Leidenfrost Gy Parti Ferencz, Radeczky József, R'ckl József Zelmos, ifj. Rózsa Lajos, Róth Antal, Szabó Zsigmond, Térrey József Tóth Kálmán és Váray József urak üzletében.

